

קיצור הרף היומי
סוטה פרק ראשון - ב. - יד.
שנערך מתוך כתבי לאוקמי גירסא.

מתדורה דגיטלית
לשימוש אישי בלבד

ניתן להשיג על כל התלמוד בבלי.
וכן על כל סדר חושן משפט
עם כל הנו"כ על הרף.
בחוברות גדולות ובחוברות כים.

0527654301

המקנא לאשתו,

ר"א: מקנא לה על פי שנים, ומשקה על פי עד אחד או ע"פ עצמו; רבי יהושע: מקנא לה על פי שנים ומשקה ע"פ שנים.
 כיצד מקנא לה? אומר לה בפני שנים אל תדברי עם איש פלוני, ודברה עמו - עדיין היא מותרת לביתה ומותרת לאכול בתרומה, נכנסה עמו לבית הסתר ושהתה עמו כדי טומאה אסורה לביתה ואסורה לאכול בתרומה, ואם מת - חולצת ולא מתייבמת.

תנא פליק מנייר וקאי בסוטה

כרבי: דנסמכה פרשת נזיר לפרשת סוטה
 - לומר לך, שכל הרואה סוטה בקלקולה יזיר עצמו מן היין.

אידי דתנא כתובות ותנא המדיר, - תנא נדרים, ואידי דתנא נדרים - תנא נזיר דדמי לנדרים, ואידי דתנא נזיר תנא סוטה - כרבי דיזיר עצמו מן היין

המקנא לאשתו.

משמע: דיעבד ולא לכתחילה - דתנא דיין סבר אסור לקנאות.

פתח ר"ל: אין מזווגין לאדם אשה אלא לפי מעשיו, ד'כי לא ינוח שבט הרשע על גורל הצדיקים'.

מרי"ה: וקשין לזווגן בקריעת ים סוף, ד'מוציא אסירים בכושרות בניסן כ"צא"מ.
 וחק דרבי: ארבעים יום קודם יצירת הולד, בת קול יוצאת ואומרת: בת פלוני לפלוני בית פלוני לפלוני שדה פלוני לפלוני!
 - ל"ק: זה בזיווג ראשון דבת פלוני לפלוני. וזה דקשין לזווגן בזווג שני.

ר"א: ומשקה על פי עד אחד.

חלקו: בקינוי וסתירה, אבל בטומאה עד אחד מהימן, ותנן: עד אחד אומר אני ראיתי שניטמאת - לא שותה. מדאו' עד אחד נאמן ד'ועד אין בה' אפי' באחד הכתוב מדבר ד'לא יקום עד אחד באיש', 'ארח"ד - כל מקום שנא' 'עד' הרי כאן שנים, עד שיפרט הכתוב אחד ואמר רחמנא: תרי לית בה אלא חד, 'והיא לא נתפשה' - אסורה. טעם ד'לא יקום עד אחד באיש' הא אם לא עד דסוטה חד הוא, וס"ד דעד אין בה - אין נאמן בה. ובעי שנים, וקשה: דלישתוק קרא אתי 'דבר דבר' ממזון, דהוה אכל עדיות שבתורה! איצטריך סד"א סוטה שאני, דרגלים לדבר, שקינא לה ונסתרה, יאמן בה עד אחד. וסד"א אין נאמן בה עד דיש שנים, ובשתיים גם היא דלא נתפשה קמ"ל

ב:

רבי יהושע: ומשקה על פי שנים.

הטעם: ר"ה: 'בה', כשיטמאה, ולא בקינוי, ולא בסתירה;

ור"א: 'בה' ולא בקינוי. ולא כמעט' סתירה דאיתקש לטומאה 'ונסתרה והיא נטמאה ואפי' שם קינוי הוקש ד'וקנא את אשתו והיא נטמאה מיעט רחמנא' בה ונסתברא סתירה עדיפה שאוסרתה כשיטמאה והיא אתחלתא דטומאה

מתני' דלא כי האי תנא;

דתניא מ"א: המקנא לאשתו, מקנא ע"פ ע"א או ע"פ עצמו, ומשקה לה ע"פ שנים; לדברי ריב"ז אין לדבר סוף. דטעם ריב"ז: 'בה בה' - ולא בסתירה. ולא 'בה' ולא בקינוי דאיתקש לטומאה, ד'וקנא את אשתו והיא נטמאה' וחק: דסתירה גם הוקש לטומאה, ד'ונסתרה והיא נטמאה' - ההוא, לכמה שיעור סתירה כדי טומאה הוא דאתא.

השיבו חכמים: לדברי ריב"ז אין לדבר סוף. - דפעמים שלא קינא ויאמר שקינא, הא למשנתינו יש לדבר סוף? דפעמים דלא איסתתר ואמר איסתרת! ר"צ ארי"ו: לדברי ריב"ז, אף למשנתינו אין לדבר סוף.

ר"ח מסורא: לא יאמר אדם לאשתו בזה"ל לא תיסתרי בהדי פלוני, שמא קי"ל כריב"ז, דקינא ע"פ עצמו, ומיסתתרא, ואין לנו מי סוטה לכודקה ואסרה איסור עולם.

לשון קינוי

ר"ל: דבר המטיל קנאה [כעס] בינה לבין אחרים.

קינא ע"פ עצמו וכ"ע לא ידעו שקינא לה ויכעסו שמתבדלת מהם. דבר המטיל קנאה בינו לבינה.

דס"ל קינוי על פי שנים עדים, והכל יודעים מזה והוא שבא לקנאות לשון קינוי כרנב"ז: - לשון התראה, וכן אומר: 'ויקנא ה' לארצו'.

המקנא לאשתו	סוטה	דף ג:
תניא מ"ב: העובר עבירה בסתר הקב"ה מכריז עליו בגלוי, ועבר עליו רוח קנאה ועבירה לשון הכרזה, ויצו משה ויעבירו קול במחנה.		
ר"ל: אין אדם עובר עבירה אא"כ נכנס בו רוח שמות, - דאיש איש כי רשטה אשתו.		
◆◆◆		
תדר"י: מפני מה האמינה תורה עד אחד בסוטה? שרגלים לדבר, שהרי קינא לה ונסתרה, ועד אחד מעידה שהיא טמאה.		
ר"פ לאביי: והא קיני כתיב אחר סתירה וטומאה - א"ל: 'ועבר', וכבר עבר. והך דועבר לכם כל חלויך אף שכבר נאמר ונכבשה הארץ לפני ה' ואחר תשובו, משמע דלהבא,		
תגרי"י: אין אדם מקנא לאשתו אא"כ נכנסה בו רוח, ד'ועבר עליו רוח קנאה וקנא את אשתו'. רוח - רבנן: רוח טומאה, ר"א: רוח טהרה. ומסתברא כמ"ד רוח טהרה, ד'וקנא את אשתו' לרי"ש רשות, ולר"ע: חובה; אי רוח טהרה - שפיר, אלא אי רוח טומאה, מה שייך רשות וחובה		
◆◆◆		
גופא: 'וקנא את אשתו' לרי"ש רשות, ולר"ע חובה.		
'לה יטמא' לרי"ש: רשות, ור"ע: חובה.		
'לעולם בהם תעבודו' לרי"ש: רשות, ור"ע: חובה.		
ר"פ לאביי: לימא, רי"ש ור"ע בכל התורה חלקו אי רשות או חובה		
א"ל: כאן חלקו בקרא: וקנא ארת אשתו לרי"ש: רשות, ולר"ע: חובה.		
רי"ש כראב"י: 'לא תשנא את אחיך בלבבך', יכול כגון זו?		
ת"ל: 'ועבר עליו רוח קנאה וקנא את אשתו'.		
ולר"ע: קיני אחרינא כתיב.		
ולר"ש: אידי דבעי למיכתב 'והיא נטמאה והיא לא נטמאה', כתב גם 'וקנא את אשתו' כרי"ש: כל פרשה שנישנית, לדבר שנתחדש בה.		
◆◆◆		
		'לה יטמא' - רי"ש: רשות, ר"ע: חובה.
טעם רי"ש: אידי דלנפש לא יטמא בעמיו, צריך לכתוב לה יטמא.		
ור"ע: מכי 'אם לשארו' נפקא, 'לה יטמא' לחובה.		
ור"ש: 'לה מיטמא, ולא לאיבריה.		
ור"ע: א"כ ליכתוב לה ולישתוק, יטמא למה לוי? ש"מ.	ג:	
ור"ש: אידי דכתב לה, כתב יטמא; דפרשה שנישנית לדבר שנתחדש בה.		
◆◆◆		
		'לעולם בהם תעבודו' רי"ש: רשות, ר"ע: חובה.
טעם רי"ש: אידי דלא תחיה כל נשמה, צריך לכתוב 'לעולם בהם תעבודו', להתיר לקנות ולד א' מהאומות שבא על הכנענית.		
דתינא: וגם מבני התושבים הגרים עמכם מהם תקנו' שיכול לקנותו בעבד 'אשר חולידו בארצכם' ולא הגרים בארצכם כעניי שבא על א' מהאומות		
טעם ר"ע: 'מהם תקנו' נפקא, ולעולם בהם תעבודו' - לחובה.		
ור"ש: 'בהם' - ולא באחיכם.		
ור"ע: מסיפא דקרא ובאחיכם בני ישראל איש באחיו לא תרדה בו בפרך.		
ור"ש: אידי דכתיב ובאחיכם, כתב בהם; דנישנת לדבר שנתחדש בה		
◆◆◆		
ר"ח: זנות בבית - כתולעת המכרסמת בשומשום.		
ר"ח: כעס בבית - כתולעת המכרסמת בשומשום.		
		ושניהם באשה ולא באיש.
ר"ח: קודם שחטאו ישראל, שכינה שרתה עם כל או"א ד'כי ה' אלהיך מתהלך בקרב מחניך' וכשחטאו נסתלקה מהם, ד'ולא יראה בך ערות דבר ושב מאחרריך'.		
מרי"י: כל העושה מצוה אחת בעוה"ז מקדמתו והולכת לפניו לעוה"ב, שנא: 'והלך לפניך צדקך',		
וכל העובר עבירה אחת בעוה"ז מלפפתו והולכת לפניו ליום הדין ד'ילפתו ארחות דרכם יעלו בתוהו ויאבדו'.		
ר"א: קשורה בו ככלב ד'ולא שמע אליה לשכב אצלה' - בעוה"ז, 'להיות עמה' - לעוה"ב.		
◆◆◆		
תנן התם: ק"ו: מה עדות הראשונה שאין אוסרתה איסור עולם אינה מתקיימת בפחות משנים, עדות האחרונה שאוסרתה איסור עולם - כ"ש שלא תתקיים בפחות משנים! ת"ל: ועד אין בה, כל שיש בה. וק"ו לעדות הראשונה ומה עדות אחרונה דאיסור עולם מתקיימת בע"א ק"ו עדות הראשונה שאינה איסור עולם - שתתקיים בעד אחד!		
ת"ל 'כי מצא בה ערות דבר', ולהלן 'ע"פ שני עדים או ע"פ שלשה עדים יקום דבר', מה דבר דלהלן ע"פ שנים, אף כאן על פי שנים.		
והך ת"ל 'בה' ולא בקיני, ולא בסתירה.		

וטומאה בעלמא בלא קינוי ובלא סתירה דאין עד אחד נאמן מ'כי מצא בה ערות דבר ונאמר להלן על פי שני עדים או על פי שלשה עדים יקום דבר', מה דבר דלהלן שנים, אף כאן שנים.

ת"ר: עדות הראשונה - זו עדות סתירה, עדות אחרונה - זו עדות טומאה.

ד.

שיעור סתירה (ט)

- א. ר"ש: כדי טומאה, כדי ביאה, כדי העראה, כדי הקפת דקל,
 - ב. ר"א: כדי מזיגת הכוס;
 - ג. רבי יהושע: כדי לשתותו;
 - ד. בן עזאי: כדי לצלות ביצה;
 - ה. ר"ע: כדי לגומעה;
 - ו. ריב"ב: כדי לגמוע שלש ביצים זו אחר זו;
 - ז. ראב"י: כדי לקשור גרדי נימא;
 - ח. חב"פ: כדי שתושיט ידה לתוך פיה ליטול קיסם;
 - ט. פלימו: כדי שתושיט ידה לסל ליטול ככר,
- וזכר לדבר: כי בעד אשה זונה עד ככר לחם.

ביאה דיותר מטומאתה וארצותה, **העראה** ולא רק גמר ביאה, **טומאה** ולא העראה וארצותה, **והעראה** היינו כדי הקפת דקל **והקפת דקל** היינו הקפה ברגל, **וחזקת דקל** היינו חזרה ברוח

בעי רב אשי: חזרה ברוח כדי שינוע הענף וישוב, או אף ינוח אח"כ במקומו - תיקו

- ❖ מזיגת הכוס, וחזרת דקל! שיעור אחד הוא.
 - ❖ ר"ה כדי לשתות, וכאן אר"ה: כדי מזיגת הכוס - היינו למוזג ולשתות
 - ❖ לצלות ביצה וכדי לשתותו, - שיעור אחד הוא
 - ❖ ר"ע כדי לגומעה וכאן ולצלות ביצה היינו כדי לצלות ביצה ולגומעה.
- והך **ריב"ב** לגמוע ג' ביצים זא"ז, וכאן כדי לגומעה,
- היינו לדבריו דר"ע דמשערין בצליאה ובגמיעה,
אימא: שיעור גמיעה לחודה, כדי לגמע ג' ביצים זא"ז, דהיינו צלייה וגמיעה.

ראב"י כדי שיקשור גרדי נימא.

בעי ר"א: דמרחק או דמקרב? תיקו.

חב"פ: כדי שתושיט ידה לתוך פיה ליטול קיסם.

בעי ר"א: דמהדק או דלא מהדק? תיקו.

פלימו כדי שתושיט ידה לסל ליטול ככר.

בעי ר"א: דמהדק או לא: בחדש או בישן, בחם או בקר, בחימי או שערי, **ברך או קשה** - תיקו

ד:

מר"י כל אחד ואחד בעצמו שיער.

ואף דבן עזאי לא נישא - א. נשא ופירש, ב. שמע מרבו, ג. סוד ה' ליראיו

י' דרשות

א. רב עירא: כל האוכל לחם בלא נמילת ידים כאילו בא על אשה זונה, - ד'כי בעד אשה זונה עד ככר לחם'.

הקשה רבא: א"כ 'בעד ככר לחם עד אשה זונה' - מיבעי?

ב. אלא רבא: כל הבא על אשה זונה - לסוף מבקש ככר לחם.

ג. מר"א: כל המזולזל בנמילת ידים נעקר מן העולם.

ד. מר"ב: מים ראשונים צריך שיגביה ידיו למעלה,

ותנ"ה שמא יצאו המים חוץ לפרק ויחזרו ויטמאו אם הידים

מים אחרונים צריך שישפיל ידיו למטה.

ה. רבי אבהו: האוכל פת בלא ניגוב ידים כאילו אוכל לחם טמא,

ד'ככה יאכלו בני ישראל את לחמם טמא וגו'.

ו. מר"י: ואשת איש נפש יקרה תצד כל שיש בו גסות הרוח סוף נכשל באשת איש

הקשה רבא: א"כ נפש גבוהה מיבעי, ועוד: היא תצוד מיבעי.

ז. אלא רבא: כל הבא על אשת איש, אפילו למד תורה, ד'יקרה היא מפנינים' מכהן גדול שנכנס לפני ולפנים, 'היא תצודנו' לדינה של גיהנם.

כל אדם שיש בו גסות הרוח [ב' דרשות]

א. ר"ז מרשב"י: כאילו עובד עב"ם הכא: 'תועבת ה' כל גבה לב',

והתם: 'ולא תביא תועבה אל ביתך'.

ב. ור"ז דידיה: כאילו כפר בעיקר, ד'ורם לבבך ושכחת את ה' אלהיך וגו'.

ג. רחב"ח: כאילו בא על כל העריות, הכא: 'תועבת ה' כל גבה לב',

והתם: 'כי את כל התועבות האל וגו'.

ד. עולא: כאילו בנה במה, ד'חדלו לכם כי במה נחשב הוא', תיקרי בְּמַת.

המקנא לאשתו	סוטה	דף ת.
הבא על א"א - יד ליד לא ינקח [אף כאברהם, כמשה, צדקה בסתר]		
א. רב: אפי' הקנהו להקב"ה שמים וארץ כאברהם אבינו, ד'..אל עליון קונה שמים וארץ', לא ינקח מדין גיהנם.		
קשיא לדר"ש: א"כ ידי מיבעי.		
ב. אלא ר"ש: אף קבל תורה כמשה רבינו דמימינו אש דת למי' לא ינקח מדין גיהנם		
קשיא לרי"ה: א"כ יד מיד מיבעי.		
ד. ג. אלא ארי"ז: אף עושה צדקה בסתר, דמתן בסתר יכפה אף לא ינקח מדין גיהנם.		
	אזהרה לגמי הרוח [ב]	
א. מזעירי: 'שמעו והאזינו אל תגבוהו'.		
ב. רנב"י: מ'זרם לבבך ושכחת', ובתיב: 'השמר לך פן תשכח את ה' אלהיך', וכדר"א: כל מקום שנאמר 'השמר פן ואל', אינו אלא בלא תעשה.		
	כל אדם שיש בו גסות הרוח	
ה. רב עירא: לסוף מתמעט, ד'רומו מעט'. ושם תאמר: ישנו בעולם? ת"ל: 'ואיננו' ואם חוזר בו נאסף בזמנו כאברהם אבינו, ד'והומכו ככל יקפצון', כאברהם יצחק ויעקב שכתוב בהן 'בכל מכל כל', ואם לאו 'וכראש שבולת ימלו' כראש השיבולת או כשיבולת עצמה.		
למ"ד: כסאסא דשיבלתא, היינו ד'וכראש שבולת',		
ולמ"ד: כשיבולת עצמה הך 'וכראש שבולת' - כנכנס לשרהו שגבה גבה מלקט		
ו. וארת דכא ושפל רוח ר'הור"ח אי אתי דכא מצבה השפל, או אני את דכא. ומסתברא כמד' אני את דכא שהקב"ה משפיל עצמו שהרי הניח כל הרים וגבעות והשרה שכינתו על הר סיני, ולא גבה הר סיני.		
ז. רב יוסף: לעולם ילמד אדם מדעת קונו, שהרי הקב"ה הניח כל הרים וגבעות והשרה שכינתו על הר סיני,		
	כל אדם שיש בו גסות הרוח [ג] [אשרה, עפרו, שבינה]	
ח. ר"א: ראוי לגדעו כאשירה, דהכא: 'ורמי הקומה גדועים', והתם: 'ואשיריהם תגדעון'.		
ט. ר"א: אין עפרו נגער דהקיצו ורננו שכני עפר', מי שנעשה שכן לעפר בחייו.		
י. ר"א: שכינה מיללת עליו, ד'וגבוה ממרחק יידע'.		
יא. ר"א: לא כמדת הקב"ה מדת ב"ו: שאין הגבוה רואה את השפל, אבל מדת הקב"ה גבוה ורואה את השפל, ד'כי רם ה' ושפל יראה'.		
יב. ר"ח ומ"ע: אמר הקב"ה: אין אני והוא יכולין לדור בעולם, ד'מלשני בסתר רעהו אותו אצמית גבה עינים ורחב לבב אותו לא אוכל', תקרי אתו'. איכא דמתני אמספרי לה"ר, ד'מלשני בסתר רעהו אותו אצמית'.		
יג. ארא"ל: אפילו רוח קימעא עוכרתו, ד'והרשעים כים נגרש', מה ים שיש בו כמה רביעיות רוח קימעא עוכרתו, ק"ו אדם שיש בו רק רביעית אחת.		
יד. מרב: ת"ח צריך שיהא בו שמינית שבשמינית ר'הונאה לו כראש לשיבולת.		
טז. רבא: יהא בנידוי ע"ה שיש בו, ות"ח שאין בו.		
ארנב"י: לא מינה ולא מקצתה, מי זוטר ד'תועבת ה' כל' גבה לב'?		
טז. חזקיה: אין תפלתו של אדם נשמעת אא"כ משים לבו כבשר, ד'יבא כל בשר להשתחוות וגו'.		
ר"ז: כפרשת ננעים כתיב: בשר - ונרפא, אדם לא כתיב בו ונרפא.		
יז. ר"ז: אדם - א"פר, ד"ם, מ"רה;		
בש"ד - ב'ושה, ס'רוחה, ר"מה; א"ד: שאול, דכתיב בשין.		
יח. ר"א: לסוף נפחת חלשאת ולספחת - לשון גבוה ועל כל הגבעות הנשאות, וספחת - טפילה, ד'ספחני נא אל אחת הכהונות לאכל פת לחם'.		
יט. ריב"ל: בא וראה כמה גדולים נמוכי הרוח לפני הקב"ה, שבשעה שביהמ"ק קיים, אדם מקריב עולה - שבר עולה בידו, מנחה - שבר מנחה בידו, אבל מי שדעתו שפלה, מעלה עליו הכתוב כאילו הקריב כל הקרבנות כולם, שנא: 'זבחי אלהים רוח נשברה'; ועוד שאין תפלתו נמאסת, ד'לב נשבר ונדכה אלהים לא תבזה'.		
כ. ואריב"ל: כל השם אורחותיו בעוה"ז זוכה ורואה בישועתו של הקב"ה, ד'ושם דרך אראנו בישע אלהים', תיקרי 'ושם דרך'.		